

Будова комп'ютера

Тема 0. Типи комп'ютерів

© К.Ю. Поляков

Переклад В. Семенюка

Настільні комп'ютери (*desktop*)

**звуко
колон**
для
виведення

монітор
для виведення
інформації на
екран

принтер
для
виведення
інформації
на друк

системний блок

клавіатура
для введення
тексту

сканер
для
введення
малюнків

ми
для керування

Ноутбуки (лептопи)

- менші розміри і вага
- робота від акумуляторної батареї (до 3-5 год.) або від мережі
- мобільність

- висока вартість
- компактна клавіатура
- практично не модернізуються (upgrade)
- менша продуктивність
- гірша кольорова і звукова передача
- чутливість до ударів, вібрації, ...

КПК, комунікатори, смартфони

КПК = кишеньковий ПК

Мобільний навігатор
(КПК + **GPS**)

комунікатор
(**КПК** + СОТОВИЙ ЗВ'ЯЗОК)

смартфон
(**телефон** + КПК)

Будова комп'ютера

Тема 1. Системний блок

Системний блок

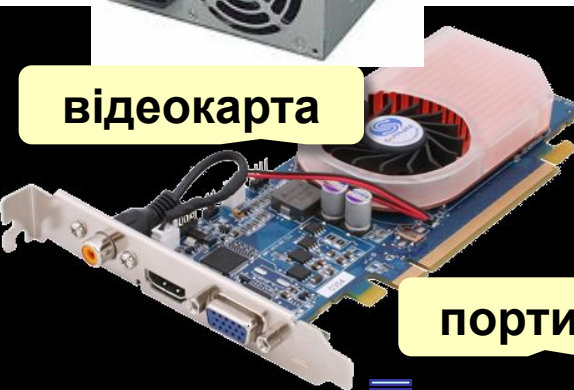
блок живлення

дисківід CD (DVD)

відеокарта

дисківід для дискет

порти

процесор

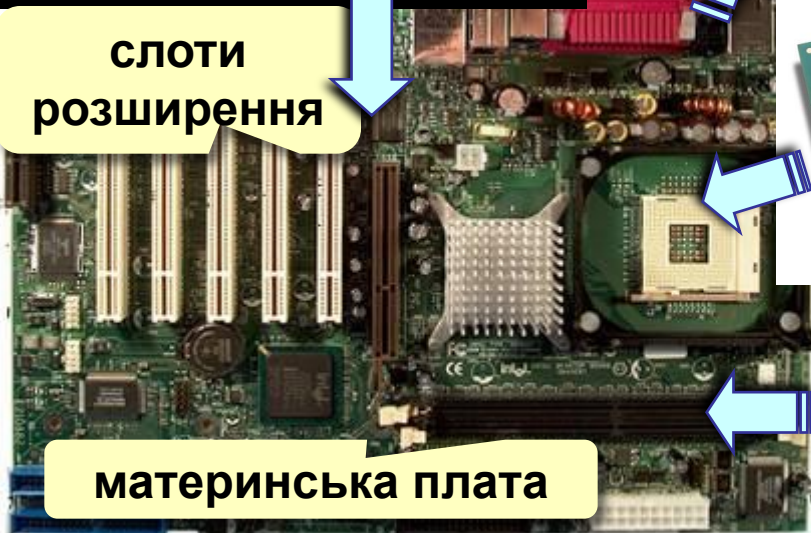
слоти розширення

вінчестер

оперативна пам'ять

материнська плата

Системний блок

- **Процесор (CPU = Central Processing Unit)** – мікросхема, яка **обробляє** інформацію і **керує** всіма пристроями комп'ютера.

АЛП – арифметично-логічний пристрій

ПК – пристрій керування

- **Внутрішня пам'ять**

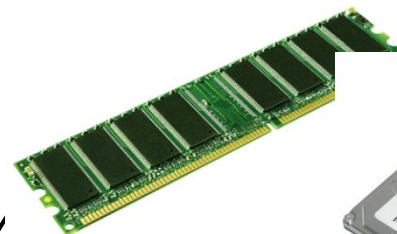
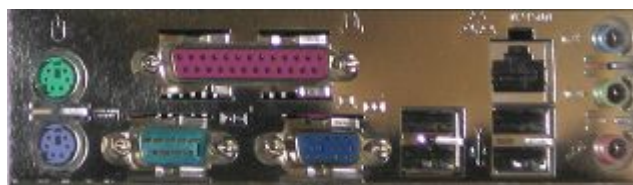

- **Вінчестер (ЖМД = жорсткий магнітний)**

- **Дисководи** – пристрої для читання і запису дисків

- **Порти** – роз'єми для підключення зовнішніх пристроїв.

Системний блок: контролери

Контролер – це електронна схема, що керує роботою зовнішнього пристрою:

- **відеокарта** (монітор)

- **мережева карта** (мережа)

- **КОНТРОЛЕР ДИСКОВОДА** (ДИСКОВІД)

Системний блок: процесори

Pentium, Pentium-II,
Pentium-III, Pentium 4
Celeron (для дому)
Xeon (для серверів)
Pentium M (для ноутбуків)
Pentium D, Core 2 Duo (2 ядра)
Core 2 Quad (4 ядра)

K7, Athlon XP, Duron
Athlon 64
Sempron (для дому і ноутбуків)
Turion (для ноутбуків)
Opteron (для серверів)
Athlon 64 X2 (2 ядра)

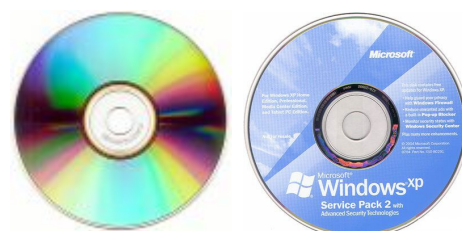

Intel Pentium 4 3.0G 800MHz 1M

тактова частота
3 ГГц

частота шини
800 МГц

кеш-пам'ять
1 Мб

Пам'ять комп'ютера

внутрішня		зовнішня
оперативна	постійна	вінчестери
		
		дискети
		лазерні диски (CD, DVD)
		
		стрімери
		

Системний блок: пам'ять

Оперативна пам'ять

ОЗП = *оперативний запам'ятовуючий пристрій*

RAM = *random access memory* (з довільним доступом)

понад **128 Мб**

**SIMM, DIMM SDRAM,
DDR, DDR2, DDR3**

Постійна пам'ять

ПЗП = *постійний запам'ятовуючий пристрій*

ROM = *read only memory* (тільки для читання)

64 Кб – мікросхема **BIOS** (налаштування комп'ютера)

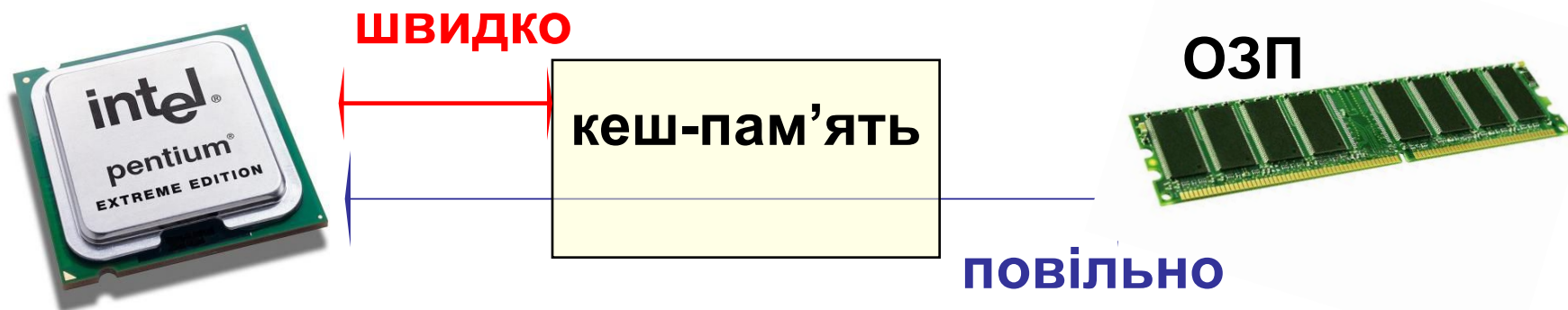
Системний блок: пам'ять

	Оперативна пам'ять	Постійна пам'ять
 при відключенні живлення	 інформація пропадає	 інформація зберігається
 чи можна змінювати інформацію?	читання і запис (RAM)	тільки читання (ROM)
швидкість передачі даних	висока	низька

Системний блок: кеш-пам'ять

Кеш-пам'ять (*cache* – тайник, запас) – швидкодіюча пам'ять, розташована між процесором і ОЗП.

Проблема – тактова частота роботи процесора значно вища, ніж тактова частота ОЗП, процесор «простоює», очікуючи дані.

Читання з ОЗП – спочатку в кеш.

Якщо потрібна комірка з інформацією вже є в кеші, то вона береться з кешу (**ШВИДКО**).

Системний блок: дисководи

дисковод для гнучких магнітних дисків

- швидкість обертання **300 об/хв**
- швидкість передачі даних **63 Кб/с**

дисковод CD-RW 52 × 32 × 52

- читання CD-ROM до **52x** (52×**150 Кб/с**)
- запис CD-RW до **32x**
- запис CD-R до **52x**

комбо-привід

- читання і запис CD-ROM, CD-R, CD-RW
- читання DVD-ROM

дисковод DVD-RW

- читання і запис CD до **52x**
- запис DVD-RW, DVD+RW до **8x**
(8 × **9** × **150 Кб/с**)
- запис DVD-R, DVD+R до **18x**

Системний блок: порти

порти
PS/2

живлення
220 В

послідовний порт

вкл./викл.
блоку
живлення

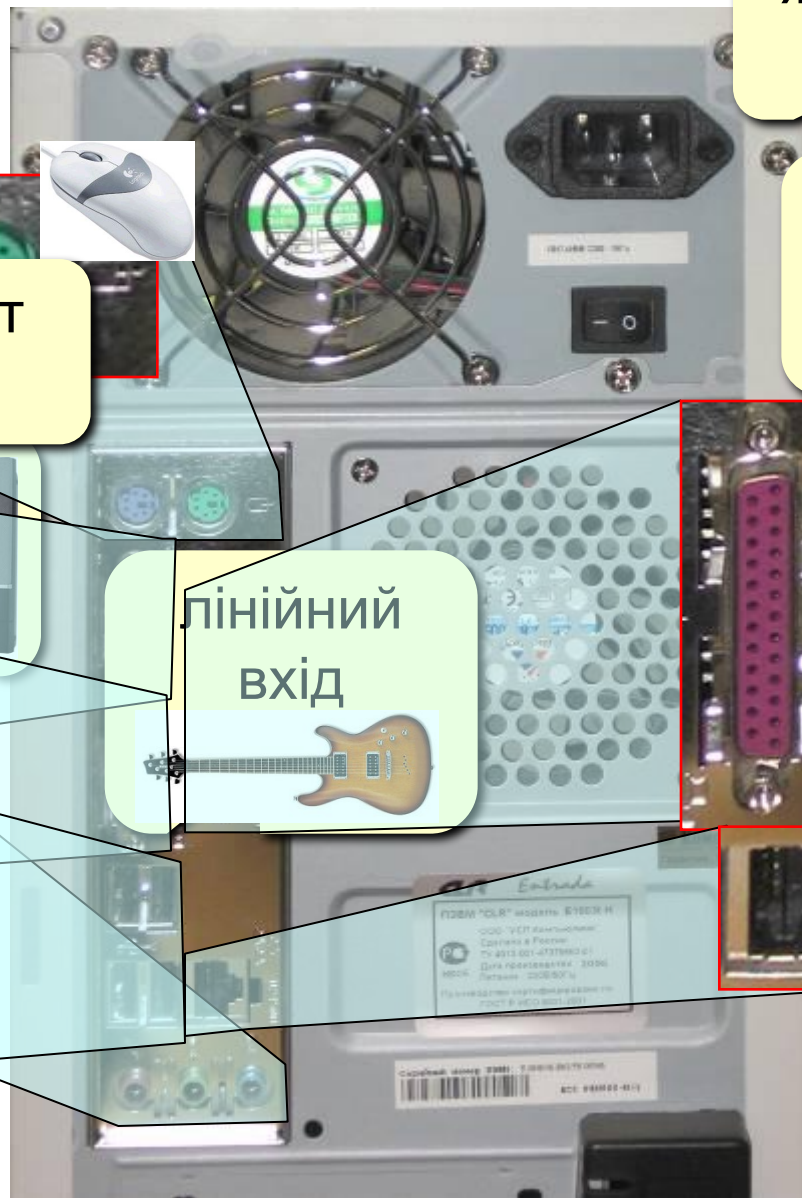
порт VGA

паралельний
порт

порти
USB

лінійний
вхід

мережа
RJ-45

Вмонтовані пристрої (на материнській платі)

•Відеокарта

- не потрібно купувати окремо
- хороша якість для простих задач

- якість нижча, ніж в окремому пристрої (швидкість, передача кольору, чіткість)

•Звукова карта

•Мережева карта

Порти для відеосигналів

Відеокарта

Порт VGA (аналоговий)

Монітор

Проектор

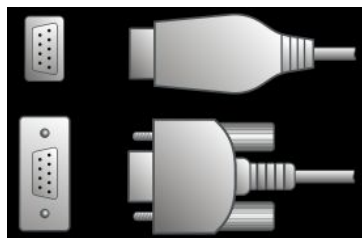
Порт DVI (цифровий)

Системний блок: порти

Послідовний порт (**COM1, COM2, ...**) до 115 Кбіт/с

низькошвидкісні пристрої: модем, миша

1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0

Паралельний порт (**LPT1, Centronics**) до 2 Мб/с

принтер

1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0
1 0 1 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0
1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0
1 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 1 1 0
1 0 0 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0
1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0
1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0
1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0

Системний блок: порти USB

Порт USB (*Universal Serial Bus*)

USB 1.1 – до 12 Мбіт/с, **USB 2.0 – до 480 Мбіт/с**
принтер, сканер, миша, ...

- висока **швидкість**
- підключення «**на ходу**»
- можна підключати декілька пристроїв до одного порта (через **хаби**)

Системний блок: порти

Порт **IEEE1394** (FireWire) до 1600 Мбіт/с

Інфрачервоний порт **IrDA** (*Infrared Data Association*)
до 4 Мб/с

вмонтований в ноутбук

зовнішній адаптер (USB)

Кінець
